

Dairesi	Karar Yılı	Karar No	Esas Yılı	Esas No	Karar Tarihi
YEDİNCİ DAİRE	2004	2800	2003	1094	09/11/2004

KARAR METNİ

YÜRÜRLÜKTE BULUNAN VERGİ KANUNLARINDA, İADE TALEPLERİ KONUSUDA HERHANGİ BİR SÜRE SINIRLAMASI ÖNGÖRÜLMEDİĞİNDEN, BU TÜR TALEPLERİN, VERGİ KANUNLARINDAKİ GENEL ZAMAN AŞIMI SÜRESİ İÇERİSİNDE HER ZAMAN YAPILABİLECEĞİNİN KABULÜNÜN ZORUYLA OLDUĞUNDAN, DAVANIN REDDİ YOLUNDAKİ MAHKEME KARARINDA İSABET BULUNMADIĞI HK.<

Temyiz İsteminde Bulunan: ... Unlu Mamulleri Gıda İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi
Vekili : Av. ...

Karşı Taraf : Başkent Vergi Dairesi Müdürlüğü ANKARA

İstem Özeti : Davacının 2000 yılına ait indirimli orana tabi işlemleri nedeniyle indiremediği katma değer vergisinin iadesi talebinin, süresinden sonra olduğundan bahisle reddi yolundaki işlemin iptali istemiyle açılan davayı; 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 29'uncu maddesinin 2'nci fıkrasını açıklayarak, söz konusu kanun hükmüne istinaden çıkarılan 82 seri nolu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği ile, indirimli orana tabi işlemler dolayısıyla yüklenen ve yıl içinde indirim yoluyla telafi edilemeyen 2000 yılına ait katma değer vergisinin, en geç, Haziran/2001 dönemine ait beyannamenin verilme süresi içerisinde, idareye bildirilmesi ve iade talebinin de bu süre içerisinde yapılmasının öngörüldüğü; olayda ise, iade talebinin, Haziran/2001 dönemine ait beyanname verme süresi geçtikten sonra yapıldığı anlaşıldığından, süresinden sonra yapılan iade talebinin reddine ilişkin işlemde isabetsizlik bulunmadığı gerekçesiyle reddeden Ankara Dördüncü Vergi Mahkemesinin 17.12.2002 gün ve E:2002/811; K: 2002/884 sayılı kararının; mahsup talebinin kabul edilmemesinin hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: İstem reddi gerektiği savunulmaktadır.

Tetkik Hakimi Bülent Seyitdanlıoğlu'nun Düşüncesi: Olayda, davacı Şirketin indirim orana tabi işlemler nedeniyle indiremediği katma değer vergisinin iadesi talebi, 82 seri nolu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinde öngörülen süreden sonra yapıldığından bahisle reddedilmiş ise de, kişilerin hukuki durumlarında değişiklik meydana getirecek sonuçlar doğuran, onların bir takım haklardan yoksun bırakılmalarına neden olabilecek ya da bir haktan belirli bir süre yararlanma hakkı tanıyabilecek uygulamalar, ancak ve ancak kanunla öngörülebileceğinden, iade talebinin yararlanma başvurusunu, belirli bir süreyle sınırlandırılmasını öngören tebliğ uyarınca tesis edilen işlemde isabet bulunmamaktadır.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 29'uncu maddesinin 2'nci fıkrası, bu konuda Maliye Bakanlığına bir takım yetkiler vermiş ise de, verilen bu yetki, bu konudaki usulü düzenlemeleri kapsadığından, ve kanunla düzenlenebilecek bir konuda Yasama Organının yetkisini belirli istisnalar dışında yürütme organına devredebileceği düşünülmemeyeceğinden tesis edilen işlemde ve açılan davanın reddi yolundaki mahkeme kararında isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, temyiz isteminin kabulüyle mahkeme kararının bozulması gerekmektedir.

Danıştay Savcısı H.Hüseyin Tok'un Düşüncesi: Davacı şirket, 2000 yılı 1-12 dönemlerine ait olup indirimli orana tabi bulunan mal ve hizmetler nedeniyle indiremediği katma değer vergisinin iadesi talebinin reddine ilişkin davalı idare işleminin iptali istemiyle açtığı davada; davanın reddine dair verilen vergi mahkemesi kararının temyizden bozulmasına karar verilmesini istemektedir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 29'uncu maddesinin 2'nci fıkrasında; "Bir vergilendirme döneminde indirilecek katma değer vergisi toplamı, mükellefin vergiye tabi işlemleri dolayısıyla hesaplanan katma değer vergisi toplamından fazla olduğu takdirde, aradaki fark sonraki dönemlere devrolunur ve iade edilmez. Şu kadar ki 28 inci madde uyarınca Bakanlar Kurulu tarafından vergi nispeti indirilen teslim ve hizmetlerle ilgili olup yılı içerisinde indirilemeyen ve tutarı Bakanlar Kurulunca tespit edilecek sınırı aşan vergi iade olunur. Maliye Bakanlığı bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye yetkilidir" denilmektedir.

Söz konusu edilen madde hükmünün verdiği yetkiye dayanılarak çıkarılan 2001/2185 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile 2000 yılında indirimli orana tabi işlemler sebebiyle yüklenen ve indirim yoluyla telafi edilemeyen vergilerden 2.000.000.000.-lirayı aşan kısmının iade edilebilmesi kararlaştırılmış, Maliye Bakanlığınca da, 74, 76, 82 numaralı KDV tebliğleri ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiş, bunlar içinde başvuru sürelerine de yer verilmiştir.

Yukarıda belirtilen yasa hükmü ile diğer düzenlemelerin birlikte değerlendirilmesinden, mükelleflerin indirim tabi olup, ilgili dönemlerde indiremedikleri vergi nispeti indirilen teslim ve hizmetlerle ilgili mal ve hizmetlerden kaynaklanan katma değer vergilerinin iade edilmesine imkan verilmektedir. Ancak iade taleplerinin 74, 76 ve 82 numaralı tebliğlerle getirilen başvuru sürelerinden sonra yapılması, mükelleflerin yukarıda belirtilen sebeplerle

doğan vergi alacaklarının 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 114 ve 126.maddelerine göre düzeltme zaman aşımı süresi içinde iade edilmesine engel teşkil eder nitelikte değildir. Aksi bir uygulama ise mükelleflerin iade hakkından yararlandırılmaması anlamına geleceği gibi katma değer vergisinin ödeme yükümlülüğü bulunmayan mükelleflerden tahsil edilmesine neden olur.

Bu durumda, davacı şirketin katma değer vergisi iade isteminin 82 numaralı tebliğde belirtilen süre içinde yapılmadığı gerekçesiyle tesis edilen davalı idare işlemine karşı açılan davayı reddeden vergi mahkemesi kararında isabet bulunmamıştır.

Açıklanan nedenlerle temyiz isteminin kabul ile vergi mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MLLET ADINA

Hüküm veren Danıştay Yedinci Dairesince için gereği görüşüldü:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 29'uncu maddesinin 2'inci fıkrasında, bir vergilendirme döneminde indirilecek katma değer vergisi toplamı, mükellefin vergiye tabi işlemleri dolayısıyla hesaplanan katma değer vergisi toplamından fazla olduğu takdirde, aradaki farkın sonraki dönemlere devrolunacağı ve iade edilmeyeceği belirtilmiş; aynı fıkrada yer alan, 4369 sayılı Kanunun 61'inci maddesiyle değiştirilen ve 1.1.1999 tarihinden itibaren yürürlüğe giren cümlede ise, şu kadar ki, 28'inci madde uyarınca Bakanlar Kurulu tarafından vergi nispeti indirilen teslim ve hizmetlerle ilgili olup, yılı içerisinde indirilemeyen ve tutarı Bakanlar Kurulunca tespit edilen sınırı aşan verginin iade olunacağı; Maliye Bakanlığının, bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu fıkrada tanınan yetkiye dayanılarak Maliye Bakanlığınca ıkarılan 82 seri nolu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinin 2.5.1 bölümünde, indirimli orana tabi teslim ve hizmetlerde bulunan mükelleflerin, Katma Değer Vergisi Kanununun 29'uncu maddesinin 2'nci fıkrası uyarınca, Bakanlar Kurulu tarafından, 2000 yılı için belirlenen miktarı aşan verginin iadesine ilişkin hesaplamalarını, Mart/2001 dönemi beyannamesinde tamamlayamamış olmaları halinde, 74 ve 76 seri numaralı Katma Değer Vergisi Genel Tebliğlerindeki usul ve esaslar ile bu Tebliğin 2.3.1 bölümüne göre Nisan, Mayıs ve Haziran/2001 döneminde ilişkin beyannamelerinde de iade talep etmelerinin mümkün olduğu belirtilmiştir.

Davacının iade talebi, vergi idaresince, yukarıda değinilen 82 seri nolu Tebliğ dayanak gösterilerek, 2000 yılına ait iadesi gereken katma değer vergisi tutarının, en geç Haziran/2001 dönemi beyannamesi ile talep edilmesi gerektiğinden bahisle reddedilmiş ise de; kişilerin bir takım haklarının kısıtlanmasını veya belli bir haktan yararlandırılmasının belirli sürelerle sınırlandırılmasını öngören düzenlemeler, Anayasanın belirlediği sınırlar dahilinde, ancak, yasalarla yapılabileceğinden, böyle bir düzenlemenin tebliğ ile yapılması olanaklı değildir. 3065 sayılı Kanunun yukarıda yer verilen 29'uncu maddesinin 2'nci fıkrasında, fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesinde Maliye Bakanlığı yetkili kılınmış ise de, söz konusu yetkinin, iade talebinin nereye ve nasıl yapılacağı, iade işleminde hangi belgelerin aranılacağı gibi düzenlemelerle sınırlı olduğunun kabul zorunlu olup; hakkın özüne dokunabilecek bir düzenlemenin tebliğ ile yapılması söz konusu olamaz. Aksi düşünce; yani kanunla düzenlenmesi gereken bir konunun tebliğ ile düzenlenmesi, olayda olduğu gibi, kanunda öngörülmeyen bir sınırlamanın tebliğ ile getirilmesi, kuvvetler ayrılığı rejimine ters düşeceği gibi, fonksiyon gaspına da yol açacağı kuşkusuzdur.

Yürürlükte bulunan vergi kanunlarında, iade talepleri konusunda herhangi bir süre sınırlandırması öngörülmediğinden, bu tür taleplerin, vergi kanunlarındaki genel zaman aşımı süresi içerisinde her zaman yapılabileceğinin kabul zorunludur.

Bu durumda, kanunda öngörülmeyen bir süre sınırlandırması getiren tebliğe istinaden, davacının iade talebinin kabul edilmemesinde ve açılan davanın, aynı gerekçeyle reddi yolundaki mahkeme kararında isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenle, temyiz isteminin kabulüne; mahkeme kararının bozulmasına, bozma kararı zerine Mahkemece yeniden verilecek kararla birlikte yargılama giderleri de hüküm altına alınacağından, bu hususta ayrıca hüküm tesisine gerek bulunmadığına, 9.11.2004 gününde oybirliği ile karar verildi.

Bř/EK